

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Кафедра педагогіки

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор з науково-педагогічної і

навчальної роботи та рекруції

проф. Аврилюк С. В.

С. В. Аврилюк

2015 р.

ПЕДАГОГІКА

РОБОЧА ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

підготовки _____ бакалавра _____

галузі знань _____ 0202 _____ Мистецтво _____

напряму підготовки 6.020200 *Хореографія*
6.020204 *Музичне мистецтво*
6.020205 *Образотворче та*
декоративно-прикладне мистецтво

Луцьк – 2015

Робоча програма навчальної дисципліни Педагогіка

для студентів за галуззю 0202 Мистецтво, напрямом підготовки 6.020200 Хореографія, 6.020204 Музичне мистецтво, 6.020205 Образотворче та декоративно-прикладне мистецтво

"10" вересня, 2015 р. - 23 с.

Розробник: Смолюк С.В., старший викладач кафедри педагогіки

Рецензент: Данилюк О. К. кандидат філологічних наук, доцент кафедри філології та методики початкової освіти

Робоча програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

протокол 2 від 16 вересня 2015 р.

Завідувач кафедри: _____ (Смолюк І.О.)
(підпис)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією педагогічного інституту

протокол № 2 від 17 вересня 2015 р.

Голова науково-методичної комісії педагогічного інституту _____ (Антонюк В.З.)
(підпис)

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою університету

протокол № 2 від 24 . 10 . 2015 р.

Вступ

Навчальна дисципліна „Педагогіка” належить до циклу навчальних дисциплін природничо-наукової підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр”. Курс є провідним у системі педагогічної підготовки.

Навчальна дисципліна включає три модулі.

У межах першого модуля визначено три змістові модулі.

У першому змістовому модулі “Загальні основи педагогіки” викладено питання, які є теоретичною основою педагогіки. Мета і завдання виховання учнівської молоді, система освіти і виховання в Україні та інші висвітлюються на основі закону України “Про освіту” і розкривають державну політику в справі освіти і виховання підростаючого покоління.

У другому змістовому модулі “Теорія навчання” йдеться про наукові основи дидактики. Розкриваються сутність, зміст, принципи навчання, методи і форми організації навчання, застосування та реалізація яких забезпечує засвоєння знань про природу, людину і суспільство, професійне самовизначення, формування загальнолюдської моралі, екологічне, фізичне виховання тощо. Особлива увага приділяється ідеї єдності навчання і виховання.

У третьому змістовому модулі „Теорія виховання” викладаються наукові основи виховання, його сутність, принципи, зміст, форми і методи організації.

При розгляді складових частин виховання, їх змісту та методик програма акцентує увагу на завданні утвердження в учнів загальнолюдських цінностей і духовних надбань народу України, формування почуттів і ідеалів соціальної справедливості, працелюбства, любові до рідної землі, дотримання законодавства України, морально-етичних норм співжиття. При розгляді цих та інших питань розкриваються не тільки теоретичні основи виховання, а й методика цієї роботи.

Головна спрямованість другого модуля (навчальний проект) полягає у формуванні творчого розуміння і розв’язання проблем університетської освіти.

Третій модуль передбачає здійснення контролю з кожного змістового модуля з метою з’ясування рівня засвоєння студентами змісту конкретного модуля.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		денна
Кількість кредитів 3	0202 Мистецтво	нормативна
Модулів 3	6.020200 Хореографія	Рік підготовки: 2
Змістових модулів 3	6.020204 Музичне мистецтво	Семестр: 4
ІНДЗ: €	6.020205 Образотворче	Лекції 24 год.

Загальна кількість годин 108		Практичні (семінари) 10 год.
	та декоративно-прикладне мистецтво	
Тижневих годин (для денної форми навчання):		Лабораторні 0 год.
		Самостійна робота 44 год.
аудиторних - 2	бакалавр	Індивідуальна робота 30 год.
самостійної роботи – 2,58		Форма контролю: <u>екзамен</u>
індивідуальної роботи – 1,76		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення курсу – оволодіння студентами знаннями про суть і структуру педагогічного процесу, особливості, закономірності та принципи, методи і форми його організації.

Завдання вивчення курсу:

Головними його завданнями є розвиток педагогічного мислення студентів, здатності до аналітичного осмислення педагогічної дійсності, навчання їх творчим підходам до визначення педагогічних дій у нестандартних педагогічних ситуаціях, формування уміння приймати найбільш вдалі рішення у відповідності до педагогічних закономірностей, принципів виховання і навчання. У процесі вивчення зазначеної навчальної дисципліни студенти оволодівають знаннями, уміннями й навичками, які знадобляться в майбутній викладацькій та адміністративній діяльності.

Знання й уміння студента після опанування курсу:

Працюючи над вивченням курсу, студент має засвоїти такі **знання**:

- методологічні та теоретичні основи педагогіки;
- суть і структура процесу виховання, особливості, принципи, закономірності, методи і форми його організації;
- сутність процесу навчання, основні етапи процесу засвоєння знань, зміст освіти, принципи, методи, форми організації навчального процесу, способи перевірки й оцінки навчальних досягнень учнів;

– наукові основи управління закладами освіти, організації методичної роботи, внутрішкільного керівництва і контролю;

оволодіти **уміннями**:

- планувати педагогічну діяльність, усвідомлювати мету і конкретизувати її у завданнях;
- здійснювати навчання і виховання учнів відповідно до педагогічних закономірностей і принципів;
- чітко визначати зміст, основні форми та методи навчально-виховної роботи;
- поєднувати навчальну та позанавчальну роботу для досягнення поставленої

мети;

- використовувати розмаїття форм і методів виховних впливів на вихованців залежно від педагогічних ситуацій;
- вивчати учнівський колектив, впливати на його формування;
- впливати на діяльність і поведінку дітей засобами заохочення та покарання;
- аналізувати одержані результати і визначати подальші заходи;
- самокритично ставитися до здобутків і недоліків, вживати заходи щодо усунення останніх;
 - постійно підвищувати свою педагогічну культуру; використовувати досягнення педагогічної науки і практики у власній діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ модуль I. Загальні основи педагогіки.

Тема 1. Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень (год. – 2)

Предмет педагогіки та її основні поняття (категорії): формування, розвиток особистості, виховання, навчання, освіта, самовиховання, самоосвіта. Педагогіка в системі педагогічних дисциплін, її зв'язок з іншими науками. Джерела педагогіки. Народна педагогіка, її основні компоненти. Методи науково-педагогічних досліджень: спостереження, педагогічний експеримент, бесіди, вивчення педагогічної документації та продуктів учнівської діяльності, письмове опитування, вивчення і узагальнення педагогічного досвіду, методи моделювання педагогічних ситуацій, методи кількісного та якісного аналізу результатів дослідження.

Тема 2. Розвиток, виховання і формування особистості (год. – 2)

Поняття про особистість. Фактори формування особистості, їх особливості і взаємозв'язок (біологічні і соціальні чинники розвитку особистості). Виховання – визначальний чинник формування особистості. Закономірності і рушійні сили розвитку особистості. Роль діяльності і спілкування у розвитку особистості. Взаємозумовленість процесу виховання і розвитку. Педагогічна характеристика дітей різних вікових періодів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Теорія навчання

Тема 1. Предмет і завдання дидактики. Сутність процесу навчання (год. – 2)

Дидактика як одна з педагогічних наукових дисциплін, її об'єкт, предмет і функції. Становлення дидактики як науки. Зв'язок дидактики з педагогічними і непедагогічними науками. Основні категорії дидактики: процес навчання, навчальний процес, принципи, методи, зміст, форми організації навчання.

Українська народна дидактика: її мета, завдання і зміст.

Особливості розвитку теорії навчання в провідних зарубіжних країнах. Основні концепції теорії навчання в зарубіжній педагогіці (прагматизм, неотомізм, екзистенціалізм).

Навчання як вид пізнавальної діяльності, його основні ознаки. Співвідношення процесів наукового пізнання і навчання.

Структурні компоненти процесу навчання: мета, завдання, зміст навчання, методи, засоби, форми організації навчання.

Викладання як діяльність учителя з організації та керування навчально-пізнавальною діяльністю учнів. Учіння як система пізнавальних дій учня, спрямованих на вирішення навчально-виховних завдань.

Основні функції навчання: освітня, розвивальна, виховна; їх характеристика та взаємозв'язок.

Суперечності як рушійні сили процесу навчання. Зовнішні та внутрішні, об'єктивні та суб'єктивні суперечності. Головна суперечність процесу навчання.

Основні етапи процесу навчання: постановка вчителем і прийняття учнями навчального завдання; сприймання навчального матеріалу; осмислення, розуміння, узагальнення і систематизація знань; закріплення знань, умінь і навичок; застосування знань на практиці; аналіз і самоаналіз результатів діяльності.

Тема 2. Закономірності та принципи навчання (год. – 2)

Загальне поняття про закономірності та принципи навчання як категорії дидактики. Правила навчання, їх зв'язок із принципами навчання. Система принципів навчання у різних авторів. Класичні принципи навчання.

Традиційні принципи навчання (виховуючого навчання, розвивального навчання, зв'язку навчання з життям, систематичності і послідовності, свідомості і активності, міцності, емоційності навчання, принцип індивідуалізації і диференціації навчання та ін.); їх характеристика та шляхи реалізації.

Взаємозв'язок між принципами навчання. Системний підхід до реалізації принципів навчання на уроці.

Принципи навчання в народній дидактиці.

Тема 3. Зміст освіти в національній школі (год. –2)

Загальне поняття про зміст освіти. Теорії формальної і матеріальної освіти. Фактори, що впливають на зміст освіти. Види освіти за змістом: загальна, професійна, політехнічна, їх взаємозв'язок і взаємозалежність. Рівні загальної освіти: початкова, базова, повна. Основні шляхи одержання загальної середньої освіти.

Відображення змісту освіти в Законі України „Про загальну середню освіту”, в „Концепції загальної середньої освіти (12-річна школа)”, „Національній доктрині розвитку освіти”. Державний стандарт загальної середньої освіти - комплексний нормативний документ, його структура.

Документи, в яких відображається зміст освіти: навчальні плани, навчальні програми, підручники.

Навчальний план: види (базовий, типовий, робочий навчальний план), характеристика, структура, компоненти (варіативна та інваріантна складові). Освітні галузі знань. Навчальні предмети, курси варіативної складової навчального плану.

Вимоги до навчального плану.

Навчальна програма: принципи побудови (лінійний, концентричний, лінійно-концентричний, модульний), структура. Вимоги до навчальної програми.

Підручник: зміст поняття, історія розвитку. Функції підручника: інформаційна, розвивальна, виховна, мотиваційна. Структура підручника: 1) тексти; 2) позатекстові компоненти: а) апарат організації засвоєння; б) ілюстративний матеріал; в) апарат орієнтування.

Варіативність шкільних підручників. Класифікація шкільних підручників: 1) за глибиною відображення змісту освіти: а) базові; б) диференційовані; 2) за характером відображення змісту освіти: а) інтегровані; б) підручники для певних освітніх галузей; 3) за способом організації навчального матеріалу: а) проблемні; б) програмовані; в) розвивальні; г) дискусійні. Вимоги до сучасного підручника.

Інтеграція навчальних предметів у сучасній педагогічній практиці.

Тема 4 Методи навчання (год. – 2)

Поняття про метод навчання. Основні функції методів навчання. Прийоми як складова частина методу і як самостійна дидактична категорія. Різні підходи до класифікації методів: за джерелом знань, за особливостями діяльності учителя і учня, за характером пізнавальної діяльності учня, за логікою викладу навчального матеріалу.

Методи навчання за джерелом знань (пояснення, розповідь, бесіда, лекція, спостереження, робота з книгою та підручником).

Метод вправ. Види вправ за характером навчальної діяльності (усні, письмові, графічні, технічні), на основі навчальної мети застосування (вступні, пробні, тренувальні, творчі, коментовані, пояснювальні). Вимоги до вправ.

Дидактична гра: суть, структура (дидактичне завдання, ігровий задум, ігровий початок, ігрові дії, правила гри, підведення підсумків). Види дидактичних ігор. Умови ефективності застосування дидактичних ігор.

Практичні і лабораторні роботи як метод навчання. Структура практичних і лабораторних робіт, особливості їх проведення.

Самостійна робота як метод навчання. Види самостійних робіт: 1) за дидактичною метою; 2) за матеріалом, з яким працюють; 3) за характером розумової діяльності; 4) за способом організації. Структура самостійної роботи. Умови ефективності використання самостійної роботи.

Класифікація методів за характером пізнавальної діяльності (пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемні, частково-пошукові, дослідницькі). Методи проблемного навчання. Проблема і проблемна ситуація. Рівні проблемності. Шляхи створення проблемних ситуацій.

Індуктивні і дедуктивні методи навчання.

Методи стимулювання і мотивації навчальної діяльності: 1) методи емоційного стимулювання; 2) методи створення ситуації успіху в навчанні; 3) методи заохочення.

Методи контролю і самоконтролю. Методи усного і письмового контролю.

Самоконтроль. Види самоконтролю. Методи самоконтролю.

Технологія вибору методів навчання. Методи навчання в народній педагогіці.

Тема 5. Форми організації навчання (год. –2)

Поняття про форми організації навчального процесу. Історія розвитку форм організації навчання: індивідуальна, індивідуально-групова, групова; класно-урочна, бел-ланкастерська, мангеймська системи навчання; індивідуалізоване навчання (Дальтон-план, план Трампа, метод проектів).

Суть класно-урочної системи навчання, її позитивні сторони і недоліки.

Урок – основна форма організації навчання в школі. Основні підходи до класифікації типів уроків: а) за основною дидактичною метою; б) за основними етапами навчального процесу; в) за методами навчання. Типологія уроків за основною дидактичною метою (за В.О. Онищуком). Структура уроку. Макро- і мікроструктура уроку.

Характеристика макроструктурних етапів комбінованого уроку.

Нестандартні уроки. Інтегровані уроки.

Мета уроку: навчальна, виховна, розвивальна, їх характеристика.

Підготовка вчителя до уроку. Поурочний план, загальні вимоги до уроку: організаційні, виховні, дидактичні, психологічні, гігієнічні.

Шляхи підвищення ефективності уроку.

Особливості уроку в малокомплектній школі. Організація індивідуального навчання учнів.

Індивідуальні, групові та колективні форми навчальної роботи учнів на уроці.

Навчальна екскурсія як форма організації навчання. Види екскурсій. Методика підготовки і проведення екскурсій.

Домашня навчальна робота: зміст, вимоги до її організації та проведення. Самопідготовка в режимі роботи групи продовженого дня.

Факультативні заняття.

Індивідуальні та групові заняття, методика їх організації та проведення.

Організація навчально-пізнавальної роботи з учнями. Предметні гуртки.

ЗМІСТОВИЙ модуль III . Теорія виховання

Тема 1. Сутність та зміст виховання у сучасній школі (год. – 2)

Сутність та основні характеристики процесу виховання. Рушійні сили виховного процесу. Етапи процесу виховання. Виховання, самовиховання, перевиховання. Самовиховання як завершальний етап процесу виховання. Зміст та особливості сучасного виховного процесу. Шляхи підвищення ефективності процесу виховання.

Тема 2. Закономірності та принципи виховного процесу (год. – 2)

Основні закономірності процесу виховання. Об'єктивний характер закономірностей виховання. Зв'язок закономірностей та принципів виховання. Принципи виховання як відображення закономірностей процесу виховання. Характеристика системи принципів виховання: зв'язок виховання з життям; виховання особистості в праці; виховання особистості в колективі; повага до вихованця в поєднанні з розумною вимогливістю до нього; опора на позитивне в особистості; систематичність і послідовність виховних впливів; єдність педагогічних вимог школи, сім'ї та громадськості; єдність свідомості і поведінки особистості; врахування вікових та індивідуальних особливостей учнів.

Народна педагогіка про принципи виховання.

Тема 3. Методи виховання (год. – 2)

Поняття про методи виховання. Метод, прийом, засіб виховання. Різноманітні підходи до класифікації методів виховання. Характеристика методів виховання.

Методи формування свідомості особистості: розповідь, бесіда, лекція, диспут, метод прикладу.

Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки: педагогічна вимога, громадська думка, вправління, привчання, доручення, створення виховуючих ситуацій.

Методи стимулювання позитивної поведінки: змагання, заохочення, покарання.

Методи самовиховання: самоспостереження, самоаналіз, самопереконання, самозобов'язання, самосхвалення, самозасудження.

Методи контролю за ефективністю виховання: педагогічне спостереження, бесіда, опитування, створення ситуацій для вивчення поведінки вихованців, аналіз результатів суспільно-корисної роботи, виконання доручень.

Взаємозв'язок методів виховання. Умови оптимального вибору і ефективного використання методів виховання,

Народна педагогіка про методи виховання.

Тема 4. Моральне та естетичне виховання учнів (год. –2)

Суть, завдання і зміст морального виховання школярів. Основні моральні якості, що характеризують ставлення до батьківщини, праці, людей, до самого себе (героїзм, патріотизм, гуманізм, працелюбність, дисциплінованість, загальнолюдські цінності та ін.). Шляхи і засоби морального виховання школярів.

Особливості роботи з важковиховуваними і педагогічне занедбаними дітьми.

Статеве виховання учнів. Зміст статевих виховання школярів.

Суть і завдання естетичного виховання школярів. Система естетичного виховання. Шляхи і засоби естетичного виховання учнів у процесі вивчення навчальних предметів, позакласній та позашкільній виховній роботі. Естетика побуту школяра.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль I. Загальні основи педагогіки							
Тема 1. Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень	12	4	2		4	4	
Тема 2. Розвиток, виховання і формування особистості	12	2			4	4	
Разом за змістовим модулем 1	24	4	2		8	8	
Змістовий модуль II. Теорія навчання							
Тема 1. Предмет і завдання дидактики. Сутність процесу навчання.	10	2			2	4	
Тема 2. Закономірності та принципи навчання.	12	2	2		2	4	
Тема 3. Зміст освіти в національній школі.	10	2			2	4	
Тема 4. Методи навчання.	8	2	2		2	4	

Тема 5. Форми організації навчання.	8	2			2	4	
Разом за змістовим модулем 2	48	10	4		10	20	
Змістовий модуль III. Теорія виховання							
Тема 1. Сутність та зміст виховання у сучасній школі.	12	2			2	4	
Тема 2. Закономірності та принципи виховного процесу.	12	2	2		2	4	
Тема 3. Методи, прийоми та засоби виховання.	12	2	2		4	4	
Тема 4. Моральне та естетичне виховання учнів.	12	2			4	4	
Разом за змістовим модулем 3	48	8	4		12	16	
Усього годин	108	24	10		30	44	

5. Теми практичних лабораторних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ модуль I. Загальні основи педагогіки		
1	Тема: Предмет педагогіки та методи науково-педагогічних досліджень 1. Предмет педагогіки та її основні поняття (категорії): формування, розвиток особистості, виховання, навчання, освіта, самовиховання, самоосвіта. 2. Педагогіка в системі педагогічних дисциплін, її зв'язок з іншими науками. 3. Джерела педагогіки.	2

	<p>4. Народна педагогіка, її основні компоненти.</p> <p>5. Методи науково-педагогічних досліджень: спостереження, педагогічний експеримент, бесіди, вивчення педагогічної документації та продуктів учнівської діяльності, письмове опитування, вивчення і узагальнення педагогічного досвіду, методи моделювання педагогічних ситуацій, методи кількісного та якісного аналізу результатів дослідження.</p>	
ЗМІСТОВИЙ модуль II . Теорія навчання		
	<p>Тема: Процес навчання і його закономірності. Принципи навчання.</p> <p>1. Загальна характеристика процесу навчання:</p> <p>а) навчання як специфічний процес пізнання;</p> <p>б) двобічний характер процесу навчання;</p> <p>в) рушійні сили навчального процесу.</p>	
2	<p>2. Єдність освітньої, виховної та розвивальної функцій процесу навчання.</p> <p>3. Характеристика основних видів навчання.</p> <p>4. Основні етапи навчального процесу.</p> <p>5. Закономірності процесу навчання.</p> <p>6. Поняття про дидактичний принцип. Характеристика принципів навчання.</p>	2
3	<p>Тема: Методи навчання.</p> <p>1. Поняття про методи навчання. Основні підходи до класифікації методів навчання. Методи і прийоми навчання.</p> <p>2. Характеристика методів навчання:</p> <p>а) методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності учнів;</p> <p>б) методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;</p> <p>в) методи контролю і самоконтролю у навчанні.</p> <p>3. Використання ігрових методів навчання на уроках іноземної мови.</p>	2

	4. Критерії вибору методів навчання.	
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Теорія виховання		
4	<p>Тема: Виховний процес і його особливості в сучасних умовах.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть та основні характеристики процесу виховання. 2. Особливості виховання учнів у сучасній школі. 3. Закономірності та рушійні сили процесу виховання. 4. Етапи виховного процесу. 5. Суб'єкти і об'єкти виховного процесу. Виховання, самовиховання і перевиховання. 6. Характеристика системи принципів виховання. 	2
5	<p>Тема: Загальні методи виховання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальне поняття про методи виховання та їх класифікацію. 2. Характеристика методів формування свідомості особистості. 3. Методи організації діяльності і формування досвіду суспільної поведінки. 4. Методи стимулювання поведінки та діяльності особистості. 5. Умови вибору методів виховання. 	2
	Разом	16

6. Самостійна робота

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Педагогіка в системі наук про людину.	4
2	Народна педагогіка – джерело педагогіки-науки.	4
3	Організація діяльності учнів на уроці	4
4	Мотиви учіння школярів	4

5	Пізнавальні інтереси як мотиви навчальної діяльності школярів	4
6	Інтеграція навчальних предметів у сучасній педагогічній практиці	4
7	Педагог як суб'єкт взаємодії з вихованцями та впливу на них	2
8	Організаційні форми виховної роботи з учнями	2
9	Взаємодія школи та сім'ї – важлива умова ефективності виховного процесу	2
10	Реалізація індивідуального підходу до важковиховуваного та педагогічно занедбаного школяра у виховній роботі вчителя	2
11	Формування світогляду школярів	2
12	Соціалізація і становлення особистості	4
13	Самовиховання школярів	2
14	Педагогічна творчість та її значення для удосконалення навчально-виховного процесу в сучасній школі	4
	Разом	44

7. Індивідуальні завдання

Кожному студенту необхідно виконати індивідуально-дослідне завдання – написати реферат за обраною темою. Реферат передбачає виклад матеріалу з теми в обсязі 20 сторінок з обов'язковим висвітленням індивідуальної позиції автора щодо проблеми. Обов'язковими структурними компонентами реферату є: титульна сторінка (з вказівкою кафедри, теми, групи, прізвища та імені студента, року виконання), план, висновки, список використаних джерел.

Тематика індивідуально-дослідних завдань:

1. Умови успішного виховання дітей у сім'ї.
2. Трудове виховання школярів у досвіді роботи В.О.Сухомлинського.
3. Екологічне виховання школярів у позакласній роботі.
4. Економічне виховання учнів у процесі вивчення навчальних предметів.
5. Турбота про здоров'я дітей у досвіді роботи В.О.Сухомлинського (за книгою „Серце віддаю дітям“).
6. Формування національної свідомості школяра.
7. Формування у школярів культури розумової праці.

8. Зміст, форми і методи правового виховання учнів.
9. Використання педагогіки народного календаря у вихованні учнів.
10. Етична бесіда як метод виховання учнів.
11. Організація педагогічної освіти батьків.
12. Роль релігійної освіти у формуванні особистості школяра .
13. Режим дня як засіб фізичного виховання учнів.
14. Відродження елементів народної культури та їх роль в естетичному вихованні учнів.
15. Громадянське виховання учнів.
16. Професійна орієнтація школярів .
17. Статеве виховання підлітків.
18. Моральне виховання учнів в американській школі.
19. Виховний процес як творчість.
20. Технологічний підхід у вихованні.
21. Вихованість особистості як результат виховної роботи.
22. Характеристика позиції педагога у процесі взаємодії з вихованцями.
23. Гуманістична спрямованість педагогічної взаємодії.
24. Характеристика стилів педагогічного управління.
25. Роль спілкування у виховному процесі. Функції спілкування.
26. Вчитель як суб'єкт спілкування. Стили педагогічного спілкування.
27. Вікові особливості спілкування школярів.
28. Важковиховуваність особистості та її причини.
29. Педагогічна занедбаність учнів як соціально-педагогічна проблема.
30. Методичні основи виховання і перевиховання важких і педагогічно занедбаних дітей.
31. Організація самовиховання школярів.
32. Характеристика конфліктів батьків і вчителів, їх причини та шляхи подолання.
33. Характеристика форм спільної роботи школи з батьками.
34. Основні умови ефективності індивідуальної роботи з учнями.
35. Методика роботи педагога з нестандартною дитиною.
36. Умови ефективного використання методів педагогічного впливу.
37. Педагогічна вимога: суть, форми та умови її використання.
38. Заохочення і покарання як методи корекції поведінки школярів.
39. Методика формування громадської думки в умовах гуманізації і демократизації навчально-виховного процесу.

40. Виховна роль методу доручення.
41. Роль діяльності у формуванні особистості і колективу. Характеристика основних напрямів діяльності школярів.
42. Організація пізнавальної діяльності учнів в позаурочний час.
43. Складності і особливості педагогічного впливу на учнів у сучасний період.
44. Педагогічна технологія «Створення ситуації успіху».
45. Сучасні проблеми виховання учнів.
46. Організація гурткової роботи у школі.
47. Оновлення змісту шкільної освіти.
48. Мотивація учіння школярів.
49. Пізнання як спосіб оволодіння закономірностями об'єктивної дійсності.
50. Реалізація функцій навчання в умовах сучасної школи.
51. Порівняльна характеристика шкільних навчальних програм.
52. Умови оптимального вибору методів навчання.
53. Нетрадиційні форми організації навчальних занять.
54. Диференціація навчання учнів.
55. Формування у школярів загальнонавчальних умінь і навичок.
56. Індивідуалізація навчання учнів.
57. Формування пізнавального інтересу школярів.
58. Шляхи реалізації на уроках розвивальної функції навчання.
59. Формування у школярів уміння працювати з книгою.
60. Використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні школярів.
61. Роль спілкування в організації пізнавальної діяльності підлітків.
62. Пізнавальна активність – найважливіша умова здійснення процесу учіння.
63. Інтелектуальні ігри в розумовому вихованні школярів.
64. Принципи навчання в народній дидактиці.
65. Організація навчання у вальдорфських школах.
66. Пізнавальні інтереси як мотиви навчальної діяльності.
67. Педагогічні аспекти теорії поетапного формування розумових дій.
68. Теорія змістового узагальнення.
69. Попередження та подолання неуспішності учнів.
70. Організація навчальної діяльності в малих групах.
71. Самоосвіта старшокласників.
72. Розвиток творчої активності школярів.

73. Роль емоційного фактору у навчально-пізнавальній діяльності учнів.
74. Закріплення знань та його форми.
75. Міжпредметні та інтегровані зв'язки у навчанні.
76. Дисципліна учнів на уроці.
77. Проблема навчання і виховання обдарованих дітей.
78. Самостійна робота школяра та її види.
79. Умови ефективності проведення екскурсій.
80. Єдність навчання і розвитку учнів.
81. Єдність навчання і виховання.
82. Характеристика різних типів навчання.

8. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

Екзамен з курсу проводиться згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки в умовах кредитно-модульної системи організації навчального процесу» (п.ІV.8.).

Питання до екзамену з курсу «Педагогіка»

1. Педагогіка як наука про виховання. Джерела педагогіки.
2. Структура педагогіки. Зв'язок педагогіки з іншими науками.
3. Методи науково-педагогічного дослідження.
4. Поняття про дидактику. Основні категорії дидактики.
5. Суть процесу навчання. Рушійні сили навчального процесу.
6. Основні компоненти навчального процесу.
7. Структура процесу навчання.
8. Характеристика основних етапів навчального процесу.
9. Єдність освітньої, виховної та розвивальної функцій процесу навчання.
10. Закономірності процесу навчання.
11. Поняття про дидактичний принцип. Характеристика принципів навчання.
12. Характеристика основних видів навчання.
13. Поняття та загальна характеристика змісту освіти. Вдосконалення змісту освіти відповідно до вимог Закону України "Про освіту".
14. Характеристика нормативних документів, які відображають зміст освіти.
15. Поняття про методи навчання та їх класифікацію. Методи і прийоми навчання.
16. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності учнів.
17. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності учнів.

18. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності учнів.
19. Основні критерії вибору методів навчання учнів.
20. Характеристика методів навчання за джерелом передачі і сприймання навчального матеріалу.
21. Характеристика методів навчання за характером пізнавальної діяльності учнів.
22. Характеристика мотивів учіння школярів.
23. Поняття про форми організації навчання. З історії форм організації навчання.
24. Урок – основна форма організації навчального процесу.
25. Типологія уроків та їх структура.
26. Шляхи підвищення ефективності уроку.
27. Нестандартні уроки в сучасній школі.
28. Характеристика різних форм організації навчання.
29. Суть і основні види оцінювання навчальних досягнень учнів. Основні вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів.
30. Поняття про особистість та її формування.
31. Поняття про розвиток людини. Вікові та індивідуальні особливості розвитку особистості.
32. Основні фактори формування особистості.
33. Роль спадковості в розвитку людини.
34. Роль середовища у формуванні особистості.
35. Роль виховання в розвитку людини і формуванні її особистості.
36. Характеристика девіантної поведінки особистості.
37. Важковиховуваність та педагогічна занедбаність особистості.
38. Суть та основні характеристики процесу виховання.
39. Характеристика основних етапів процесу виховання.
40. Закономірності процесу виховання.
41. Характеристика принципів виховання.
42. Загальне поняття про методи виховання та їх класифікацію.
43. Характеристика методів формування свідомості особистості.
44. Методи організації діяльності учнів і формування досвіду суспільної поведінки.
45. Методи стимулювання поведінки та діяльності учнів.
46. Умови оптимального вибору та ефективного використання методів виховання.
47. Завдання і зміст морального виховання школярів.
48. Основні завдання розумового виховання школярів.
49. Зміст і методи трудового виховання школярів.

50. Зміст, форми і методи естетичного виховання школярів.
51. Правове виховання учнів.
52. Статеве виховання школярів як елемент морального виховання.
53. Економічне виховання учнівської молоді.
54. Завдання і засоби фізичного виховання школярів.
55. Гуманістичне виховання школярів.
56. Національне та патріотичне виховання учнів.
57. Виховання політичної культури особистості в умовах соціального і політичного плюралізму.
58. К.Д.Ушинський про виховне значення праці.
59. А.С.Макаренко про формування колективу, основні закони його розвитку.
60. А.С.Макаренко, В.О.Сухомлинський про виховання дітей в сім'ї.

9. Методи навчання: лекція, бесіда (репродуктивна, проблемно-пошукова), інструктаж, метод ілюстрацій (використання схем, таблиць, графіків, малюнків тощо), метод демонстрацій (використання технічних засобів навчання), практичні методи (розв'язування педагогічних задач, виконання практичних завдань, захист проєктів, , підготовка рефератів, статей, анотацій), навчальні дискусії, ділові та рольові ігри, заохочення, методи контролю (усний, письмовий, тестовий, графічний, самоконтроль).

10. Методи та засоби діагностики успішності навчання: усне опитування (фронтальне, індивідуальне), письмовий контроль (понятійний диктант, експрес-контроль, письмові роботи, контрольні роботи), графічна перевірка (складання таблиць, схем), практичний контроль (розв'язування педагогічних задач, виконання практичних завдань, захист проєктів), тестовий контроль (поточний, модульний), ділові та рольові ігри, дискусії, самоконтроль (самоаналіз, самооцінка, пошук помилок).

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль (макс =40 балів)						Модульний контроль (макс =60 балів)			Загальна кількість балів
Модуль 1			Модуль 2	Модуль 3					
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2		Змістовий модуль 3	ІНДЗ	МК Р 1	МК Р 2	МК Р 3		
T1	T3	T4	T5	T6	10	10	25	25	100

6	6	6	6	6					

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Загальні основи педагогіки.

Тема 1. 6 балів:

- 2 – виступ на занятті;
- 1 – участь в обговоренні;
- 3 – тестове завдання.

Змістовий модуль 2. Теорія навчання.

Тема 3. 6 бали:

- 2 – виступ на занятті;
- 1 – дискусія за змістом опрацьованих завдань;
- 3 – тестове завдання.

Тема 4. 6 бали:

- 2 – виступ на занятті;
- 1 – участь в дискусії;
- 3 – тестове завдання.

Змістовий модуль 3. Теорія виховання.

Тема 5. 6 бали:

- 2 – виступ на занятті;
- 3 – тестове завдання;
- 1 – участь в обговоренні.

Тема 6. 6 бали:

- 2 – виступ на занятті;
- 3 – тестове завдання;
- 1 – участь в обговоренні.

Модуль 2

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (навчальний проект) – 6 балів.
Враховується:

- оформлення дослідження (титульна сторінка, план, висновки, списку використаних джерел);
- відповідність змісту темі індивідуально-дослідницького завдання;
- повнота відображення змісту проблеми;
- наявність узагальнюючих таблиць, структурних блок-схем;
- обсяг опрацьованих інформаційних джерел;
- розробка та захист матеріалів презентації;
- практично-методична цінність виконаної роботи;
- чіткість категоріального апарату;
- аналіз нормативних документів;
- наявність власної позиції автора щодо досліджуваної проблеми.

Модуль 3

Модульні контрольні роботи (форма проведення: тестування) – 60 балів. Загальна кількість балів визначається підсумовуванням балів, які були отримані студентом на основі виконання контрольних завдань з кожного змістового модуля.

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 - 81	C	
67 -74	D	Задовільно
60 - 66	E	

1 – 59	Fx	Незадовільно
--------	----	--------------

12. Методичне забезпечення

1. Корміна Л.І. Методичні поради та завдання для самостійної роботи студентів з курсу „Педагогіка” (Методична розробка) / Л.І. Корміна. – Луцьк: Поліграфічно-видавничий Дім „Твердиня”. – 2009. – 30с.
2. Корміна Л.І. Організація та зміст самостійної роботи студентів з курсу “Педагогіка”: методична розробка/ Л.І. Корміна. – Луцьк: ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2012. – 49с.
3. Корміна Л.І. Педагогічна практика студентів: виховна робота у школі: методична розробка / Л.І. Корміна. – Луцьк: ПрАТ «Волинська обласна друкарня», 2012. – 82с.
4. Луцик І. Г. Застосування інтерактивних технологій у процесі навчання за кредитно-модульною системою : методичні рекомендації / Ірина Геннадіївна Луцик – Луцьк : Луцький педагогічний коледж, 2009. – 98 с.
5. Радченко М.А. Теоретичні основи педагогіки: Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «Педагогіка» для студентів заочної форми організації навчання / М.А.Радченко. – Луцьк: ВАТ «Волинська обласна друкарня», 2010. – 208 с.
6. Томашевська І.П. Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи студентів в умовах кредитно-модульного навчання / І.П. Томашевська. – Луцьк: Коллаж, 2010. – 45 с.

13. Список джерел

ОСНОВНІ

1. Абдулина О.А. Общепедагогическая подготовка учителя в системе высшего педагогического образования / О.А. Абдулина. – М.: Просвещение, 2004. – 208 с.
2. Авдєєва І.М. Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академгрупи: навч. Посіб / І.М. Авдєєва. – К.: ВД „Професіонал”, 2007. – 294 с.
3. Автамонов П.П. Технологія педагогічного успіху: Навч. посіб. / П.П. Автамонов. – К.: Київ. ун-т, 2002. – 180 с.
4. Алексюк А. М. Методи навчання і методи учіння / А. М. Алексюк. - К.: Знання, 1980. - 48 с.
5. Алексюк А. М. Педагогіка вищої школи: курс лекцій: модульне навчання / А. М. Алексюк. - К.: ІСДО, 1993. - 220 с.
6. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України. Історія, теорія / А.М.Алексюк. – Київ: Либідь, 1998. – 560 с.
7. Бабанский Ю.К. Проблемы повышения эффективности педагогических исследований: Дидактический аспект / Ю.К.Бабанский. – М.: Педагогика, 1982. – 192с.
8. Беспалько В.П. Педагогика и прогрессивные технологии обучения / В.П.Беспалько. – М, 1995. – 336 с.

9. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии / В.П.Беспалько. – М.: Педагогика, 1989. – 192 с.
10. Бех І.Д. Виховання особистості: Сходження до духовності: Наук.видання / І.Д.Бех. – К. : Либідь, 2006. – 272 с.
11. Бордовская Н.В., Реан А.А. Педагогика. Учебник для вузов. – СПб: Изд-во «Питер», 2000. – 304с.
12. Букатов В.М. Педагогические таинства дидактических игр: учебно-метод. пособие.: 2-е изд., испр. и доп / В.М. Букатов. – М.: Флинта, 2003. – 96 с.
13. Бутенко Н.Ю. Комунікативна майстерність викладача: Навч. посіб. / Н.Ю. Бутенко – К.: КНЕУ, 2005. – 336 с.
14. Васянович Г.П. Педагогічна етика: Навч.-метод. посіб. / Г.П.Васянович – Л.: Норма, 2005. – 344 с.
15. Введение в научное исследование по педагогике / Под ред. В.И.Журавлева. – М.: Педагогіка, 1988. – 237с.
16. Вергасов В.М. Активизация познавательной деятельности студентов в высшей школе / В.М. Вергасов. – К.: Высшая школа, 1985. – 174 с.
17. Вища освіта і Болонський процес: навч. посібник для студентів ВНЗ. – К.: Знання України, 2006. – 440 с.
18. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підруч. за модульно-рейтинговою системою навч. / С.С. Вітвицька. – К.: Центр навч. л-ри, 2006. – 384 с.
19. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: підруч. за модульно-рейтинговою системою навч. / С.С.Вітвицька – К.: Центр навч. л-ри, 2006. – 384 с.
20. Волкова Н.П. Педагогіка: Посібник для студ.вищих навч.закладів / Н.П.Волкова. – К.: Видавничий центр «Академія», 2001. – 576 с.
21. Галузинський В.М. Основи педагогіки і психології вищої школи в Україні / В.М.Галузинський, М.Б. Євтух. – К., 1995. – 168с.
22. Галузинський В.М. Педагогіка: Теорія та історія / В.М.Галузинський, М.Б. Євтух. – К: Вища школа, 1995. – 237 с.
23. Гликман И.З. Управление самостоятельной работой студентов (системное управление): Учеб. Пособие / И.З.Гликман. – М.: Логос, 2002. – 24 с.
24. Гончаренко С.У. Методика як наука / С.У.Гончаренко. – Хмельницький.: Вид-во ХГПК, 2000. – 30 с.
25. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник / С.У.Гончаренко. – К.: Либідь, 1997. – 376 с.
26. Гусак П.М. Підготовка вчителя: технологічні аспекти / П.М.Гусак. – Луцьк: РВВ „Вежа”, 1999. – 278 с.
27. Державна національна програма „Освіта” (Україна ХХІ ст.) – К.: Райдуга, 1994 р. – 61 с.
28. Добрович А.В. Воспитателю о психологии и психогигиене общения: кн.. для

учителів і батьків / А.В.Добрович. – М.: Просвещение, 1987. – 207 с.

29. Дубасенюк О.А. Методичні рекомендації керівнику академічної групи з виховної роботи педуніверситету / О.А.Дубасенюк. – Житомир, 2000. – 56 с.
30. Елканов С.Б. Основы профессионального самовоспитания будущего учителя / С.Б.Елканов. – М.: Просвещение, 1989. – 198 с.
31. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України; головний ред. В.Г. Кремень. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
32. Изард К. Психология эмоций / К.Изард. – СПб.: Питер, 2000. – 464 с.
33. Ильин Е.П. Эмоции и чувства / Е.П.Ильин. – СПб.: Питер, 2001. – 752 с.
34. Кічук Н.В. Творча особистість вчителя: педагогічні засади формування. Навч. посіб. / Н.В. Кічук. – Ізмаїл. держ. пед. ін-т.: МПП „Принт майстер”, 1999. – 196 с.
35. Кларин М.В. Инновации в мировой педагогике / М.В.Кларин. – Рига, 1995. – 180 с.
36. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / Г.С.Костюк. – К.: Вища школа, 1989. – 40 с.
37. Кремень В.Г. Філософія освіти ХХІ століття / В.Г. Кремень // Вища школа. – №6. –2002. – С.9-17.
38. Кузьмина Н.В. Методы системного исследования педагогической деятельности. Учеб.пособие / Н.В.Кузьмина. – Л.: ЛГУ, 1980. – 172с.
39. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 488 с.
40. Лекції з педагогіки вищої школи: Навч. посібник / За заг. ред. В.І. Лозової. – Х.: „ОВС”, 2006. – 496 с.
41. Лернер И.Я. Процесс обучения и его закономерности / И.Я.Лернер. – М.: Знание, 1980. – 80 с.
42. Логвинов И.И. Дидактика: от здравого смысла к научной теории / И.И.Логвинов. – М.: Нар. образов., 2003. – 224 с.
43. Малафіїк І.В. Дидактика: навч. посіб. / І.В.Малафіїк – К.: Кондор, 2009. – 406 с.
44. Маригодов В.К. Педагогика и психология: Аспекты активизации творчества и готовности к профессиональной деятельности: Учеб. пособие. / В.К.Маригодов – К.: Професіонал, 2005. – 192 с.
45. Мойсеюк Н.Є. Педагогіка: Навч. посібник / Н.Є.Мойсеюк. – 3-тє вид., доп. – 2001. – 608 с.
46. Мусотов С. О., Зливков В. Л., Хомутіннікова Н. Н. Сучасний вчитель як суб'єкт педагогічної комунікації. Книга для вчителя. - К.: Наукова думка, 2003. - 96 с.
47. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навчальний посібник. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2001. – 337с.
48. Навчальний процес у вищій педагогічній школі: Навчальний посібник. – К.:

НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2001. – 337 с.

49. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі: Навч. посіб. / В.М. Нагаєв – К., 2007. – 222 с.
50. Національна доктрина розвитку освіти // Офіційний вісник України. – №16. – 2002. – С.12-24.
51. Національна доктрина розвитку освіти України ХХІ століття // Освіта України. – 2001. – 29. – С.4-6.
52. Новые педагогические и инфомационные технологии в системе образования: Учеб.пособие для студ.пед. вузов и системы повыш.квалиф. пед.кадров / Е.С.Полат, М.Ю.Бухаркина, М.В.Моисеева, А.Е.Петров. Под ред.Е.С.Полат. – М.: Издательский центр «Академия», 2002. – 272 с.
53. Образовательные технологии: Из опыта развития глобального мышления учащихся / Под ред. Ю.Н. Кулюткина, Э.Б. Спасской – СПб.: КАРО, 2001. – 152с.
54. Ортинський В.Л. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. / В.Л. Ортинський – К., 2009. – 472 с.
55. Освітні технології: Навч.-метод. посібник / За заг. ред. О.М.Пехоти. – К.: А.С.К., 2001. – 256 с.
56. Паламарчук В.Ф. Першооснови педагогічної інноватики. Т.1. / В.Ф. Паламарчук – К.: Освіта України, 2006. – 420 с.
57. Пальчевський, С. С. Педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. С. Пальчевський. - Друге вид. - К. : Каравела, 2008. - 496 с.
58. Педагогіка: Учебное пособие для студентов педагогических заведений / В.А.Сластенин, И.Ф.Исаев, А.И.Мищенко, Е.Н.Шиянов. – 3-е изд.– М.:Школа-Пресс, 2000. – 512 с.
59. Педагогіка вищої школи: Навч.посіб./ З.Н.Курлянд, Р.І.Хмельюк, А.В.Семенова та ін.; За ред. З.Н.Курлянд. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання, 2007. – 495с.
60. Педагогіка: навч. посіб. / за ред. А. М. Алексюка. - К.: Вища шк., 1985. - 296 с.
61. Педагогічна майстерність: Підручник / І.А.Зязюн, Л.В.Крамущенко, І.Ф.Кривонос та ін.; За ред. І.А.Зязюна. – К.:Вища шк., 1997. – 349с.
62. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: Монографія / За ред. С.О.Сисоєвої. – К.: ВІПОЛ, 2001. – 502 с.
63. Подмазин С.И. Личностно-ориентированное обучение: Социально-философское исследование / С.И.. Подмазин – Запорожье: Просвита, 2000. – 250 с.
64. Про вищу освіту: Закон України від 17 січня 2001 року № 2984 - III. // Законодавство про освіту: К.: Парламентське видавництво, 2002. – 159 с.
65. Про загальну середню освіту: Закон України від 13 травня 1999 року № 651 - XIV. // Законодавство про освіту: К.: Парламентське видавництво, 2002. – 159 с.
66. Про освіту: Закон України від 23 травня 1991 № 1060 - XII. // Законодавство про освіту: К.: Парламентське видавництво, 2002. – 159 с.
67. Рудницька О.П. Основи педагогічних досліджень / О.П.Рудницька,

- А.Г.Болгарський, Т.Ю.Свистельнікова. – К.: Експрес – об'ява, 1998. – 143с.
68. Селевко Г.К. Образовательные технологии: учебное пособие / Г.К.Селевко. – М.: Народное образование, 1998. – 256с.
69. Синдром «професійного вигорання» та професійна кар'єра працівників освітніх організацій: гендерні аспекти / [Максименко С.Д., Карамушка Л.М., Зайчикова Т.В. та ін.]. – К.: Міленіум, 2004. – 264 с.
70. Слєпкань З.І. Наукові засади педагогічного процесу у вищій школі [Текст] : для студентів-магістрів / З.І. Слєпкань ; Національний педагогічний ун-т ім. М.П.Драгоманова. - К. : НПУ, 2000. - 210 с.
71. Стефановская Т.А. Педагогика: наука и искусство. Курс лекций. Учебное пособие для студентов, преподавателей, аспирантов. / Т.А.Стефановская. – Москва, Изд-во Совершенство, 1998. - 368 с.
72. Сухомлинська О.В. Концептуальні засади розвитку історико-педагогічної науки в Україні О.В. Сухомлинська // Шлях освіти. – 1999. – №1. – с.41-45.
73. Фіцула М.М. **Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / М. М. Фіцула. – 2-ге вид., доп. – К. :Академвидав, 2010. – 456 с.**
74. Якиманская И.С. Личностно-ориентированное обучение в современной школе / И.С.Якиманская. – М., 1996. – 226 с.
75. Янушкевич Ф. Технология обучения в системе высшего образования: Пер. с польс. / Ф.Янушкевич – М.: Высшая школа, 1986. – 136с.

ДОДАТКОВІ

1. Абашкіна Н.В. Нові підходи до розробки сучасних педагогічних досліджень / Н.В. Абашкіна, Є.П. Бережна, В.О. Дорошевич // Рідна школа – 1994. – №3-4 – с. 41-43.
2. Ананьев Б.Г. О проблемах современного человекопознания / Б.Г.Ананьев. – М.:Наука, 1977. – 380 с.
3. Андрущенко В.П. Модернізація педагогічної освіти України в контексті болонського процесу / В.П.Андрущенко // Вища освіта України. – №1. –2004 . – С.5-9.
4. Антология педагогической мысли Украинской ССР/ Сост. Н.П.Калиниченко. – М.: Педагогика, 1988. – 640 с.
5. Белкин А.С. Ситуация успеха. Как ее создать / А.С.Белкин. – М.: Просвещение, 1991. –215 с.
6. Бим-Бад Б.М. Очерки по истории и теории педагогіки / Б.М.Бим-Бад. – М.: Изд-во УРАО, 2003. – 272с.
7. Білоусова Л.І. Потенціал комп'ютерного тестування / Л.І. Білоусова // Вісник ТІМО. – 2008. – № 10. – С. 40-44.
8. Бодалев А.А. Личность и общение / А.А.Бодалев. – М.: МПА, 1995. – 328 с.
9. Божович Л.И. Личность и ее формирование в детском возрасте /

Л.И.Божович. – М.: Просвещение, 1968. – 464 с.

10. Борзих А.П. Виховний аспект модульно-рейтингового контролю знань студентів / А.П. Борзих, В.М. Окаєлов // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник – Київ, 2001. – Вип. 23 – с.62-65.
11. Вербицкий А.А. Активное обучение в высшей школе: Контекстный подход: Метод. пособие / А.А. Вербицкий – М.: Высшая школа, 1991. – 207 с.
12. Гузій Н.В. Педагогічний професіоналізм: історико-методологічні та теоретичні аспекти: Монографія / Н.В.Гузій. – К.: НПУ ім. М.П.Драгоманова, 2004. – 243 с.
13. Гуманізація процесу навчання в школі.: Навчальний посібник / За ред. С.П.Бондар. – 2-ге вид., доповн. – К.: Стилос, 2011. – 256 с.
14. Давыдов В.В. Проблемы развивающего обучения. Основы теории / В.В.Давыдов. – М.: Педагогика, 1996. – 240 с.
15. Джуринский А.Н. История образования и педагогической мысли: Учеб. для студ. высш.уч.зав / А.Н.Джуринский. – М.:Изд-во Владос-Пресс, 2003. – 400с.
16. Життєва компетентність особистості: Науково-методичний посібник / За ред. Л.В.Сохань, І.Г.Єрмакова, Г.М.Несен. – К.:Богдана, 2003. – 520с.
17. Жуков В.И. Университетское образование: история, сициология, політика / В.И.Жуков. – М.:Академический Проект, 2003. – 384с.
18. Зварич І. Засади педагогічного контролю й оцінювання знань студентів / І. Зварич // Рідна школа – 2000. – №10 – с.19-21.
19. Зязюн І.А. Педагогіка добра: ідеали і реалії: Наук.-метод.посіб. / І.А. Зязюн – К.: МАУП, 2000. – 312 с.
20. Киричук О. Розвиток і самореалізація особистості в умовах освітнього закладу / О. Киричук // Рідна школа. – 2002. – №5. – С.28-30.
21. Коджаспирова Г.М. Педагогика в схемах, таблицах и опорных конспектах. – М.: 2008. – 256 с.
22. Корсакова О. Про технологію диференційованого навчання / О. Корсакова // Рідна школа – Вересень. – 2001. – С.44-46.
23. Костенко В. Модульно-розвивальне навчання: від управління до методичного забезпечення В. Костенко // Рідна школа – Липень – 2000. – С.17-23.
24. Кушнір В.А. Системний аналіз педагогічного процесу: методологічний аспект: Монографія. / В.А.Кушнір – Кіровоград: Видавничий центр КДПУ, 2001. – 348 с.
25. Луговий В.І. Педагогічна освіта в Україні: структура, функціонування, тенденції розвитку / За заг. ред. акад. О.Г.Мороза. – К.: МАУП, 1994. – 196 с.
26. Лупьян, Я.Л. Барьеры общения, конфликты, стресс... / Я.Л. Лупьян – Минск: «Вышэйшая школа», 1986. – 206 с.
27. Любар О.О., Стельмахович М.Г., Федоренко Д.Т. Історія української школи і педагогіки: Навч.посібник / За ред.. О.О.Любара. – К.: Т-во «Знання»; КОО, 2003. – 450 с.
28. Малихін А. Тести у навчальному процесі сучасної школи / А. Малихін // Рідна школа – 2001. – №8 – С.7-8.

29. Моніторинг якості освіти: становлення та розвиток в Україні: Рекомендації з освітньої політики/ За заг. ред. О.І. Локшиної. – К.: “К. І. С.”, 2004. – 160 с.
30. Нагаєв В.М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно-рейтингової технології навчання / В.М. Нагаєв // Педагогіка і психологія – 2000. – №3 – с.84-91.
31. Нейматов Я.М. Образование в XXI веке: тенденции и прогнозы / Я.М.Нейматов. – М.:Алгоритм, 2002. – 480 с.
32. Омеляненко С.В. Педагогіка: тестові завдання : Навч. посіб. / С.В.Омеляненко – К. : Знання, 2008. – 391 с. – (Вища освіта XXI століття).
33. Паламарчук В. Дванадцятибальна система: оцінювання знань, умінь і навичок учнів / В. Паламарчук // Рідна школа – 2001. – №1 – с.3-6.
34. Пидкасистый П.И., Хайдаров Ж.С. Технология игры в обучении и развитии / П.И.Пидкасистый, Ж.С.Хайдаров. – М.: РПА, 1996. – 269 с.
35. Подмазін С.І. Особистісно-орієнтований освітній процес: Принципи. Технології / С.І. Подмазін // Педагогіка і психологія. – 1997. – №2. – с.37-43.
36. Професійна підготовка педагогічних працівників: Наук. – метод. збірник / За ред. О.А.Дубасенюк, Л.П.Пуховської. – К.; Житомир: Житомир. держ.пед.ун-тет, 2000. – 270 с.
37. Реан А.А. Социальная педагогическая психология / А.А.Реан, Я.Л.Коломинский. – СПб.: Питер Ком, 1999. – 416с.
38. Селевко Г.К. Образовательные технологии: учебное пособие. – М.: Народное образование, 1998. – 256 с.
39. Сидоренко В.К. Основи наукових досліджень: Навч. посібник для вищих пед.закладів освіти / В.К.Сидоренко, П.В.Дмитренко. – К., 2000. – 260 с.
40. Сисоєва С.О. Педагогічна творчість: Монографія / С.О.Сисоєва. – Х.; К.: Книжкове видавн. «Каравела», 1998. – 150 с.
41. Унт И. Индивидуализация и дифференциация обучения / И.Унт. – М.: Педагогика, 1990. – 292 с.

ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. www.education.gov.ua
2. www.tnpu.edu.ua
3. www.nduv.gov.ua
4. www.edu.yar.ru/russian/navigator/index.html
5. http://www.osvita.org.ua/articles/?article_id=56
6. <http://eenu.edu.ua/uk>
7. <http://pedagogy.webukr.net/>